

BILDANDE AV NATURRESERVATET KALLKÄRRET I TORSBY KOMMUN

Beslut

Områdesskydd

Länsstyrelsen förklarar markerat område som naturreservat, se bilaga 1.
Beslutet meddelas med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken.

Naturreservatets namn är Naturreservatet Kallkärret

Föreskrifter

Länsstyrelsen beslutar om nedanstående föreskrifter för att tillgodose syftet
med naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar
i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som annars gäller i författningar är det i reservatet förbjudet att

1. avverka eller på annat sätt skada träd och buskar samt ta bort eller
upparbeta dött träd eller vindfälle,
2. utföra mekanisk markbearbetning,
3. tippa eller anordna upplag,
4. anlägga ledning,
5. utföra markavvattnande åtgärd,
6. rensa befintliga diken,
7. uppföra byggnad, annan anläggning eller anordning,
8. använda kalk, gödsel, växtnäringsämnen eller bekämpningsmedel,
9. framföra motordrivet fordon,
10. utföra viltvårdsåtgärder.

Utan tillstånd från länsstyrelsen är det också förbjudet att

11. inplantera djur eller växter.
12. anlägga tillfällig vinterväg på myr. Anläggande av vinterväg på myr
kan medges endast om vägen inte ger bestående skador på mark och
vegetation.

Undantag

A-föreskrifterna gäller inte för förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren anlitar, vid genomförande av de åtgärder som framgår under B och som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

A-föreskrifterna gäller inte heller vid normalt underhåll och nyttjande av befintlig bilväg.

A1 gäller inte kvistning eller röjning av sly upp till sju cm diameter i marknivå för underhåll av jaktpass.

A1 och A2 gäller inte av Länsstyrelsen utförd eller beställd röjning eller undersökning/inventering av fornlämningar.

A9 gäller inte terrängskoter eller motorredskap som behövs för uttransport av större vilt (älg, hjort, björn, vildsvin) från området enligt terrängkörningsförordningen (1978:594 1§), i samband med den jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske så att skador på mark inte uppstår. Skada definieras här som bestående längre än en växtsäsong.

A9 gäller inte heller körning med snöskoter på led som är märkt med röda ledkryss och som är utsatt på karta i bilaga 2

A3 och A9 gäller inte transport och upplag av virke från den del av Osebol 1:106 som ligger utanför och direkt söder om reservatet och ut på vändplanen vid befintlig vägs slut, se bilaga 2

A9 gäller inte nyttjande av vinterväg anlagd enligt A12.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas att tåla

Ägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla följande inom de områden som är markerade i bilaga 2 (om inte annat anges i punkten)

1. röjning och utmärkning av reservatets yttergränser,
2. uppsättande av informationstavlor,
3. anläggande och underhåll av parkeringsplats,
4. undersökningar av mark, vegetation och organismer i miljöövervaknings- och uppföljningssyfte i hela reservatet,
5. åtgärder i syfte att motverka skador som orsakas av invasiva arter i hela reservatet

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i naturreservatet

Utöver vad som annars gäller i författningar är det i reservatet förbjudet att

1. fälla eller på annat sätt skada levande och döda träd eller buskar, stående eller omkullfallna,
2. samla in ryggradslösa djur, mossor, lavar och vedsvampar,
3. framföra motordrivet fordon,
4. gräva eller dra upp kärlväxter,
5. skada, omlagra eller bortföra berg, jord eller sten,
6. medföra hund som inte är kopplad eller annat lösgående sällskapsdjur.

Utan länsstyrelsen tillstånd är det också förbjudet att

7. genomföra organiserad tävlings-, undervisnings- eller friluftsverksamhet.

Undantag

C-föreskrifterna gäller inte för förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren anlitar, vid genomförande av de åtgärder som framgår under B och som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

C 3. gäller inte på befintlig bilväg.

C 3. gäller inte körning med snöskoter på led som är märkt med röda ledkryss och som är utsatt på karta i bilaga 2

C 6. gäller inte vid jakt med hund.

Skötselplan

Länsstyrelsen fastställer skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård, se bilaga 4. Beslutet meddelas med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Förvaltare av naturreservatet

Länsstyrelsen är förvaltare av naturreservatet. Beslutet meddelas med stöd av 21 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Skälen för beslutet

Beskrivning av området och redogörelse för bakgrunden i ärendet

Kallkärret är ett naturskogsområde beläget ca 6 km sydväst om Stöllet, Torsby kommun. Skogsbruket på höjdområdena väster om Klarälven i Norra Ny socken har genom tiderna varit relativt lågintensivt. Fastighetsstrukturen

är till stora delar präglad av ägosplittring med privatägda långa och smala skiften som försvårar storskaligt rationellt skogsbruk. Under de senaste decennierna har dock skogsbruket intensifierats.

Stora delar av höjdpartiet väster om Klarälven utgörs av mer eller mindre starkt brandpräglade skogar med på många håll rikligt med spår av tidigare skogsbränder. Med början 1993 har i området fyra naturreservat bildats, nämligen Titjörnsskogen, 128 ha, Vimyren, 165 ha, Lisselåsen, 37 ha och Stormyren, 268 ha.

Kallkärret utgör ett från naturvårdssynpunkt mycket värdefullt skogsområde med stort inslag av myr och hyser en stor mångfald av växt- och djurarter knutna till dessa miljöer. Skogen i reservatet har till allra största delen fått utvecklas fritt under lång tid. Smärre partier med yngre skogar uppkomna efter avverkning finns i östra och västra delen av området. Området genomkorsas av flera myrar och i östra delen av området ligger myren som gett reservatet dess namn, Kallkärret, med den djupa bäcken Stöen. Spritt i bestånden finns gammaltallar med så kallad pansarbark och spärrgreniga kronor. Lövinslaget är relativt stort i större delen av området. Framför allt utgörs lövinslaget av björk, men även sälg och asp förekommer. Flera små våtar finns och kring dem bland annat grova aspar. Skogen är överlag fullskiktad och ålders- och diameterspridningen är stor. Tillgången på död ved, såväl stående som liggande i olika nedbrytningsstadier är god. Inom reservatet finns tio dokumenterade fornlämningar av typen kolningsgropar. Mycket talar för att det förutom de dokumenterade fornlämningarna finns ytterligare ännu ej registrerade lämningar.

Reservatsbildningen initierades efter att ideell naturvård och naturvårdsutbildningen vid Klarälvdalens folkhögskola i Stöllet uppmärksammat Länsstyrelsen på områdets höga naturvärden.

Synpunkter på förslaget till beslut

Flera av remissinstanserna har antingen tillstyrkt förslaget till beslut eller yttrat att de inte har något att erinra.

Naturskyddsföreningen i Värmland välkomnar beslutet om bildande av Naturreservatet Kallkärret. Föreningen menar dock att det borde vara förbjudet att samla in kärlväxter.

Länsstyrelsens bemötande av inkomna synpunkter

Länsstyrelsen anser att Naturskyddsföreningens i Värmland synpunkt om förbud mot att samla in kärlväxter inte är relevant med avseende på områdets biologiska mångfald, och bedömer att förbudet mot att gräva eller dra upp kärlväxter är tillräckligt skydd.

Syftet med reservatet

För att länsstyrelsen ska få förklara ett mark- eller vattenområde som naturreservat måste vissa förutsättningar vara uppfyllda. Antingen ska syftet vara att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Eller också får det ske för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla natur- eller livsmiljöer för skyddsvärda arter. (7 kap. 4 § miljöbalken)

Naturreservatet Kallkärret bildas i syfte att bevara och utveckla biologisk mångfald i ett område med värdefulla naturskogar och våtmarker. Områdets naturskogar och andra ingående naturtyper samt dess orörda karaktär ska bevaras. Områdets hydrologi ska vara opåverkad av ingrepp. Reservatet ska bidra till gynnsam bevarandestatus i den biogeografiska regionen för förekommande naturtyper och arter. I syftet ingår även att tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att skog och våtmarker tillåts att utvecklas fritt genom intern dynamik. Utvecklingsmarker och yngre skogar ska tillåtas utvecklas så att de på sikt integreras i naturskogsmiljöerna. Exploatering och arbetsföretag i området förhindras och den naturliga hydrologin skyddas från negativ påverkan. Vissa åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Föreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar länsstyrelsen om föreskrifter. Stödet för att utfärda föreskrifter finns i 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken när det gäller de s.k. A-föreskrifter och i 6 § samma kapitel för de s.k. B-föreskrifterna. Att länsstyrelsen kan beslut om s.k. C-föreskrifter regleras i 7 kap. 30 § miljöbalken jämförd med 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

A-föreskrifterna reglerar de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet.

B-föreskrifterna reglerar de intrång som ägare och innehavare av särskild rätt måste tåla för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

C-föreskrifterna reglerar rätten att färdas och vistas inom naturreservatet liksom ordningen i övrigt. Denna typ av ordningsföreskrifter får utfärdas om det behövs för tillgodose syftet med skyddet. Beslutade C-föreskrifter gäller omedelbart, även om de överklagas.

Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också generella bestämmelser till skydd för naturmiljön.

Sammanfattning

De grundläggande förutsättningarna för att förklara området som naturreservat är uppfyllda. Reservatsbildningen är förenlig med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser. Beslutet strider inte mot några befintliga planer eller områdesbestämmelser. Inskränkningar i enskilds rätt att använda mark eller vatten går inte längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Reservatet ska därför inrättas och de föreskrifter gälla som framgår av beslutet.

Genom beslutet undantas 63,5 hektar skyddsvärd produktiv skogsmark från skogsproduktion och ges ett långsiktigt skydd. Bildandet bidrar därmed till att uppfylla miljö kvalitetsmålet Levande skogar.

Upplysningar

Beslutet kungörs i Värmlands läns författningssamling samt i ortstidning.

Länsstyrelsen kan meddela dispens från föreskrifterna i detta beslut om det finns särskilda skäl och är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Bestämmelserna i skogsvårdslagen (1979:429) ska inte tillämpas om det som sägs där strider mot föreskrifter för naturreservatet.

Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan mot staten hos mark- och miljödomstolen inom ett år från det att beslutet vunnit laga kraft. Om så inte sker går rätten till ersättning eller inlösen förlorad.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas till regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 5.

Landshövding Kenneth Johansson har fattat beslut i detta ärende. Naturvårdshandläggare Anders Tedeholm har varit föredragande. I den slutliga handläggningen deltog också länsråd Johan Blom, verksamhetschef Torben Ericson och tf enhetschef Laura Hedberg.

Bilagor till beslutet:

1. Beslutskarta
2. Karta över B-föreskrifter
3. Översiktskarta
4. Skötselplan
5. Hur man överklagar

Länsstyrelsen
Värmland

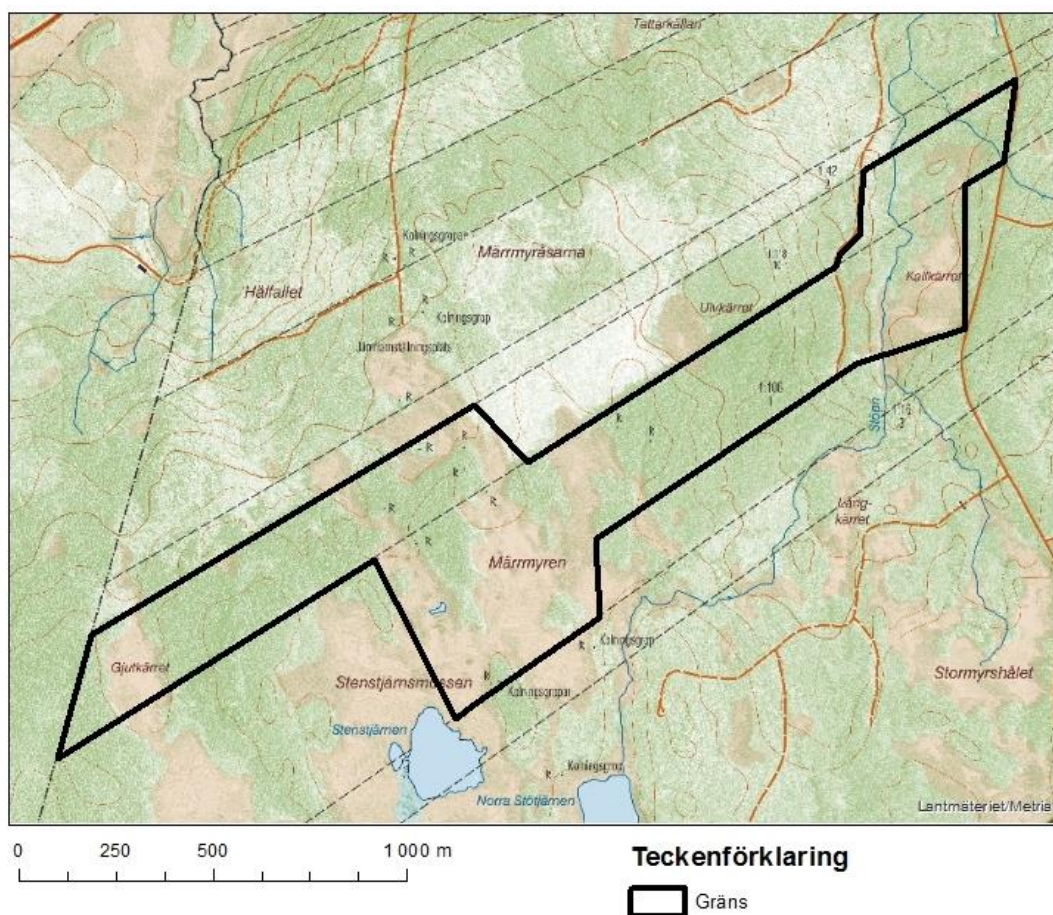
Naturvård

BESLUTSKARTA

Datum
2018-08-20

Bilaga 1

Referens
511-4190-2013

Beslutskarta för naturreservatet Kallkärr (heldragen svart linje)

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Länssstyrelsen
Värmland

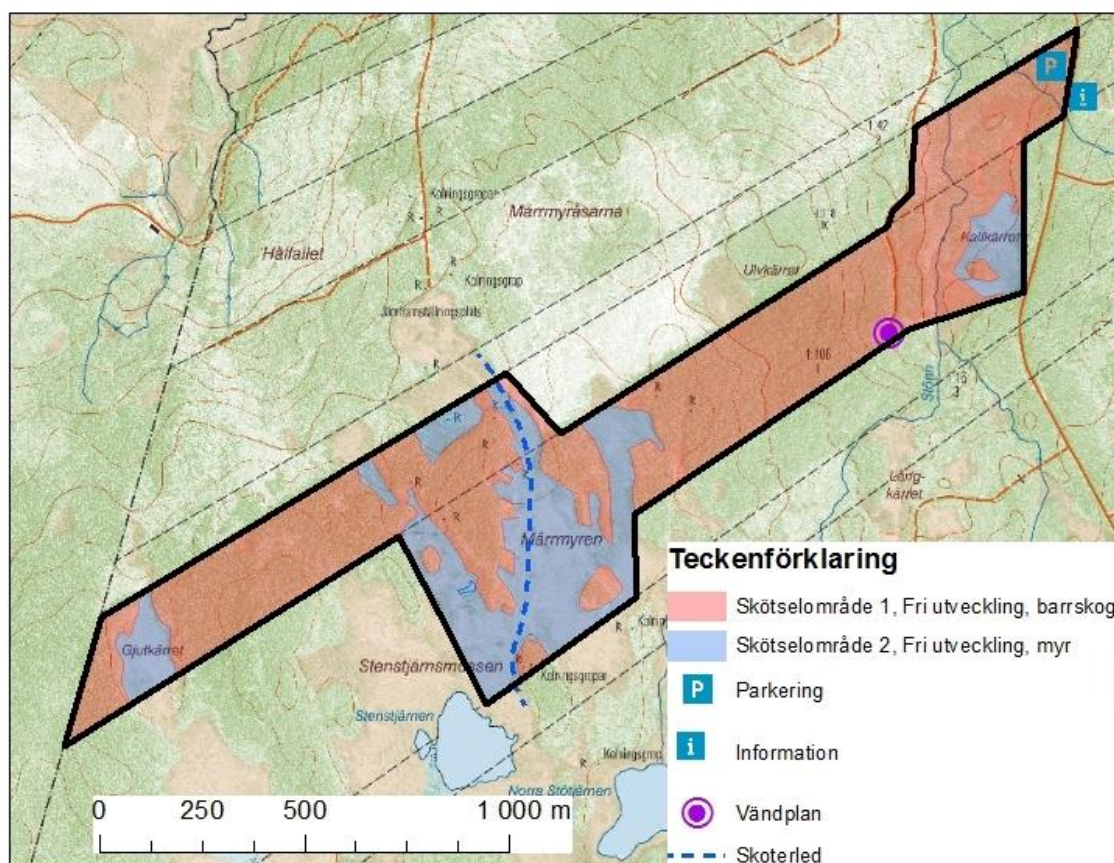
Naturvård
Anders Tedeholm

FÖRESKRIFTSKARTA

Datum
2018-08-20

Bilaga 2

Referens
511-4190-2013

Föreskriftskarta för naturreservatet Kallkärr.

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Länsstyrelsen
Värmland

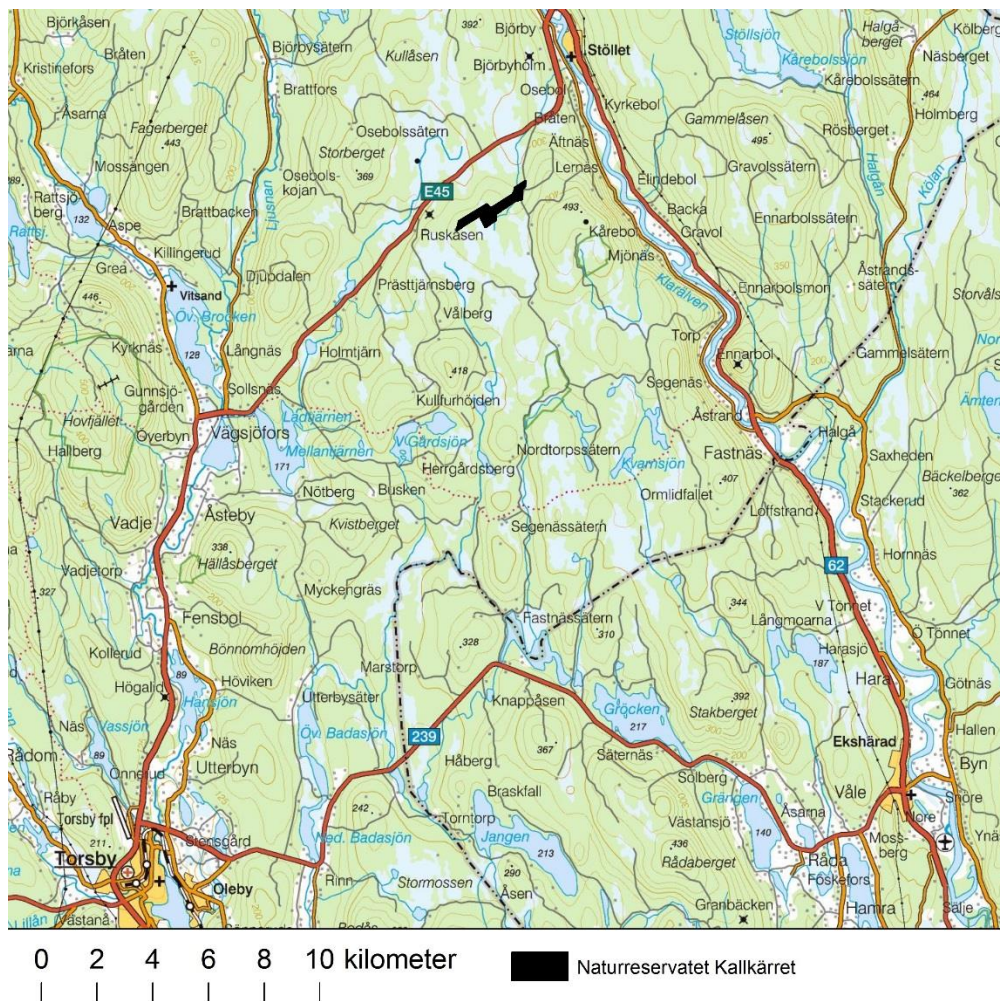
Naturvård

ÖVERSIKTSKARTA

Datum
2018-08-20

Bilaga 3

Referens
511-4190-2013

Översiktskarta för naturreservatet Kallkärr

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET KALLKÄRRET

1. Syftet med naturreservatet

Naturreservatet Kallkärret bildas i syfte att bevara och utveckla biologisk mångfald i ett område med värdefulla naturskogar och våtmarker. Områdets naturskogar och andra ingående naturtyper samt dess orörda karaktär ska bevaras. Områdets hydrologi ska vara opåverkad av negativa ingrepp. Reservatet ska bidra till gynnsam bevarandestatus i den biogeografiska regionen för förekommande naturtyper och arter. I syftet ingår även att tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att skog och våtmarker tillåts att utvecklas fritt genom intern dynamik. Utvecklingsmarker och yngre skogar ska tillåtas utvecklas så att de på sikt integreras i naturskogsmiljöerna. Exploatering och arbetsföretag i området förhindras och den naturliga hydrologin skyddas från påverkan med ogynnsamma effekter på bevarandevärdena. Vissa åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

2. Administrativa data

Objektnamn	Kallkärret
NVRnummer	2048858
Kommun	Torsby
Areal	89,4 ha
Markslag och naturtyper* (ha):	
Tallskog	14,9
Granskog	18,9
Barrblandskog	10,5
Barrsumpskog	4,7
Lövblandad barrskog	5,6
Triviallövskog	1,0
Ungskog inklusive hyggen	3,9
Sumpskogsimpediment	1,3
Övriga skogsimpediment	1,4
Våtmark	27,1
Sjöar och vattendrag	0,1

Summa	89,4
Prioriterade bevarandevärden:	
Markslag	Gammal skog Myr
Strukturer	Död ved
Arter	Tretåig hackspett Knärot Vedtrappmossa Violettgå tagellav Brunpudrad nållav

*arealer för markslag och naturtyper baseras på KNAS. Summan är en summering av de ingående delområdenas avrundade arealer. Avrundningen kan innebära att den sammanlagda KNAS-arealen inte är den samma som reservatets totala areal.

3. Historisk och nuvarande markanvändning

Skogsbruket på höjdområdena väster om Klarälven i Norra Ny socken har genom tiderna varit relativt lågintensivt. Fastighetsstrukturen präglas till stora delar av ägosplittring med privatägda långa och smala skiften som försvårar storskaligt rationellt skogsbruk. Under de senaste decennierna har dock skogsbruket intensifierats. Skogen i reservatet har till allra största delen fått utvecklas fritt under lång tid. Smärre partier med yngre skogar uppkomna efter avverkning finns i östra och västra delen av området. Spår av skogsbrand förekommer spritt i området, liksom stubbar från äldre dimensionsavverkningar. Inom området finns tio dokumenterade fornlämningar av typen kolningsgropar. Mycket talar för att det, förutom de dokumenterade fornlämningarna, finns ytterligare ännu ej registrerade lämningar.

4. Områdets bevarandevärden

• Biologiska bevarandevärden

Den äldre naturskogsartade barrskogen inom området har lämnats orörd under lång tid, vilket har skapat goda förutsättningar för arter som är knutna till äldre skog. Området består såväl av fuktigare partier med granskog som av talldominerade partier. I respektive skogstyp finns tack vare mikroklimat och tillgång till strukturer såsom gamla träd och död ved goda förutsättningar för hög biologisk mångfald. Dessutom finns i området ett stort inslag av myr. I området har 19 rödlistade arter och 23 signalarter påträffats.

- **Kulturhistoriska bevarandevärden**

Inom området finns tio registrerade fornlämningar i form av kolningsgropar. Mycket talar för att det inom området förutom de dokumenterade fornlämningarna finns ytterligare ännu ej registrerade lämningar.

- **Bevarandevärden för friluftsliv**

Områdets vildmarkskaraktär gör det attraktivt för besökare som söker naturupplevelser i form av naturskog och vidsträckta myrar i en vacker och ostörd miljö.

5. Skötselområden

Kallkärret utgör ett från naturvårdssynpunkt mycket värdefullt skogsområde med ett stort inslag av myr och hyser en stor mångfald av växt- och djurarter knutna till dessa miljöer. Skogen i reservatet har till allra största delen fått utvecklas fritt under lång tid. Smärre partier med yngre skogar, utvecklingsmarker och arronderingsmarker, uppkomna efter avverkning finns. Området genomkorsas av flera myrar och i östra delen av området ligger myren som gett reservatet dess namn, Kallkärret. Spritt i bestånden finns gammaltallar med så kallad pansarbark och spärrgreniga kronor. Lövinslaget är relativt stort i större delen av området. Framför allt utgörs lövinslaget av björk, men även sälg och asp förekommer. Flera små våtar påträffas i området och kring dem finns bland annat grova aspar. Skogen inom värdekärnorna är överlag fullskiktad och ålders- och diameterspridningen är stor. Tillgången på död ved, såväl stående som liggande i olika nedbrytningsstadier är god.

Skötselområde 1: Barrskog 63 hektar

Skötselområdet består huvudsakligen av i grunden brandpräglade barrnaturskogar, där på de flesta håll gransuccessioner och därmed mångfaldsvärden knutna till granmiljöer tagit över. Vissa delar är talldominerade med inslag av spärrgreniga gammeltallar, och även i de grandominerade delarna förekommer grova tallöverståndare. Spritt i hela skötselområdet finns kolade stubbar med spår av upp till sex bränder. Ställvis finns betydande inslag av gamla grovbarkiga lövträd, särskilt runt de flertaliga våtarna.

- **Bevarandemål**

Varierande skog av naturskogskaraktär ska utgöra en god livsmiljö för hotade och missgynnade arter som förekommer i området och andra arter som är naturliga för naturtypen. Utvecklingsmarker och arronderingsmarker ska tillåtas utvecklas så att de på sikt integreras i naturskogsmiljöerna. Mängden död ved ska öka.

- **Åtgärder**

Området lämnas för fri utveckling genom naturlig dynamik.

Skötselområde 2: Myr 26 hektar

Inom reservatet finns tre sammanhängande större myrpartier, förutom smärre insprängda myrar. Av de större myrpartierna har det östligaste, Kallkärret, i den nationella Våtmarksinventeringen från 2009 bedömts ha *Vissa naturvärden*, medan de båda västligare, Märmyren och Gjutkärret bedömts ha *Mycket högt naturvärde*. Dessa båda är delar av större myrområden med *Mycket högt naturvärde* som sträcker sig ca 5 km söderut och delvis ingår i naturreservatet Stormyren. På Märmyren finns ett flertal myrgölar.

- **Bevarandemål**

Myrarna inom området ska ha en opåverkad hydrologi och utgöra en god livsmiljö för hotade och missgynnade arter som förekommer i området samt andra arter som är naturliga för naturtypen. Intilliggande sumpskogar och fastmarker undantas från skogsbruk och förstärker och kompletterar därmed våtmarksvärdena genom att de utvecklas mot naturskogar med mycket död ved och hög andel gamla träd.

- **Åtgärder**

Området lämnas för fri utveckling genom naturlig dynamik.

Skötselområde 3: Friluftsliv

Tvärs igenom området löper en väl etablerad snöskoterled. I övrigt finns inga anordningar för friluftsliv eller liknande i eller i anslutning till reservatet. Skogen med dess karaktär av naturskog samt de vidsträckta myrarna är attraktiva för besökare som söker naturupplevelser i en vacker och ostörd miljö.

- **Åtgärder**

Parkeringsplats anläggs och informationstavla sätts upp i anslutning till bilväg vid områdets östra gräns. Informationstavlor kan också sättas upp där skoterleden går in i området om så bedöms lämpligt.

6. Sammanfattning av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Prioritet
<i>Istandsättning av reservatet</i>	
Iordningställande av parkeringsplats	1
Markering av reservatsgräns	1
Informationstavla	1

7. Uppföljning

Uppföljning av bevarandemål

Bevarandemålen för området kommer att preciseras i nivåsatte s.k. målbildare. En redogörelse för uppföljning av målbildarna kommer att finnas i en särskild uppföljningsplan.

Uppföljning av skötselåtgärder

Genomförda skötselåtgärder ska följas upp. Redovisning av genomförd åtgärd ska ange vad som gjorts i vilket område och tidsåtgången.

8. Genomförd dokumentation

Den ideella naturvården samt naturvårdsutbildningen vid Klarälvdalens folkhögskola har vid upprepade tillfällen sedan 2004 ägnat området uppmärksamhet och då funnit ett stort antal rödlistade arter och signalarter. Vid nyckelbiotopsinventering i april 2010 har Skogsstyrelsen klassat tre mindre områden, totalt strax över 3 hektar, i områdets östligaste del som nyckelbiotoper. Dessutom klassades ett område, 0,5 hektar, som naturvärdesobjekt.

Efter fältbesök och ytterligare kunskapsinhämtning initierade Länsstyrelsen år 2013 reservatsbildningsprocessen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

VAR SKALL BESLUTET ÖVERKLAGAS	Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas hos regeringen, Miljödepartementet .
VAR INLÄMNAS ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall inlämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till regeringen.
TID FÖR ÖVERKLAGANDE	Skrivelsen måste ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet , annars kan Ert överklagande inte tas upp till prövning.
HUR MAN UTFORMAR SITT ÖVERKLAGANDE M M	I skrivelsen skall Ni - tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienumret) - redogöra för hur Ni anser att beslutet skall ändras Ni bör också redogöra för varför Ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt. Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er. Behöver Ni veta mer om hur Ni skall gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.
ÖVRIGA HANDLINGAR	Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.
UNDERTECKNA ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress samt telefonnummer där Ni kan nå dagtid.